ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՎԱՆԱՁՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

Հաստատված է ամբիոնի նիստում

Մանկավարժություն և հոգեբանություն
ամբիոնի անվանումը

Ամբիոնի վարիչ _Լ.Գ.Բաղդասարյան_ /Ա.Ա.Հ/

Արձանագրություն № _17_

«_03_» _մայիս_ 2023_ թ.

Էիկ/բ-180 **Կազմակերպչական վարքագիծ** ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ
Դասիչ, դասընթացի անվանում

ՈՒՍՈՒՄՆԱՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՓԱԹԵԹ

Մասնագիտություն՝ **041301.00.6 Կառավարում**
/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝. **041301.01.6 Կառավարում /ըստ ոլորտի/**
/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝ **բակալավր**
/բակալավր, մագիստրատուրա/

Ամբիոն՝ **Մանկավարժության և հոգեբանության**
/ամբիոնի լրիվ անվանումը/

Ուսուցման ձևը՝ **հեռակա**
/ առկա, հեռակա/

Կուրս/կիսամյակ **2-րդ, 2_-րդ կիսամյակ**

Դասախոս(ներ)՝ **Տ. Ջ. Մալումյան**
/անուն, ազգանուն/

էլ. հասցե/ներ **malumyant@gmail.com**

Վանաձոր- 2023թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում 3
2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները 3
3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները 4
4. Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքները ....
5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների ....
6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը ....
7. Ուսումնական աշխատանքները տեսակները ....
8. Դասավանդման մեթոդներ.. ...
9. Ուսումնառության մեթոդները ....
10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը ....
11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ..
12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ.. ...
    12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ ...
    12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ.. ...
    12.3. Լաբորատոր աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ.. ...
    12.4. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ ....
13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում.. ...
14. Գնահատում.. ...
    14.1. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.. ...
    14.2. Հարցաշար.. ...
    14.3. Գնահատման չափանիշներ.. ...
15. Դասընթացի համառոտ նկարագրիչ.. ...

ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում[1].

«Կազակերպչական վարքագիծ» դասընթացը կարևորվում է հոգեբանության բնագավառում մասնագետների պատրաստման գործընթացում, ներառված է 031301.01.6

կրթական ծրագրի ուսումնական պլանի «Հատուկ մասնագիտական» կրթամասում:

2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները.

2.1. Դասընթացի նպատակն է.

Ուսանողների մոտ, կազմակերպություններում ներգրավված մարդկանց վարքի վերաբերյալ, համակարգային գիտելիքների ձևավորում: Ղեկավարման տարբեր մակարդակներում , գործունեության տարբեր ոլորտներում ներգրավված մարդկանց անձնային որակների, կոմմունիկատիվ ընդունակությունների, փոխներգործության սոցիալ-հոգեբանական առանձնահատկությունների վերաբերյալ գիտելիքների, կարողությունների ձևավորում, մարդկան վարքի ղեկավարման գործնական հմտությունների ձևավորում:

2.2. Դասընթացի խնդիրներն են.....

- **Ծանոթանալ Կազմակերպչական վարքագծի ուսումնասիրման առարկայի, օբյեկտի, խնդիրների, կիրառման ոլորտի, տեսական և կատեգորիալ հիմքերի հետ**
- **Ծանոթանալ Կազմակերպչական վարքագծի զարգացման և հիմնական բաժինների ինտեգրավորման հետ**
- **Տալ մարդկային վարքի հիմնական բնութագրերը**
- **Ծանոթանալ կազմակերպչական մշակույթի հիմնական ձևերի,ուսումնասիրման մեթոդների հետ**
- **Բացահայտել Կազմակերպչական վարքագիծ առարկայի սոցիալական նշանակությունը, միջառարկայական նշանակությունը, խնդիրների մաշտաբայնությունը**

[1] Ներկայացվում է դասընթացի կարևորությունը տվյալ կրթական ծրագրի խնդիրների լուծման հարցում և տեղը ուսումնական պլանում ըստ կրթաբլոկների

- Ցույց տալ Կազմակերպչական վարքագիծ առարկայի դերը ընդհանուր հոգեբանական խնդիրների լուծման գործընթացում

3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները
Ուսանողները պետք է ունենան գիտելիքներ հոգեբանության ներածության,, սոցիլական հոգեբանության ոլորտից.

4. Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունք(ներ)ը[2] և /կամ կոմպետենցիաները.

«Կազմակերպչական վարքագիծ» դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողի ակնկալվող վերջնարդյունքներն են.

1. իմանա Կառավարման հիմնական տեսությունները ,
2. իմանա Խմբերի դասակարգումը և խմբային վարքի դինամիկան և օրինաչափությունները
3. կարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,
4. տիրապետի վարքի ուսումնասիրման մեթոդներին,
5. կարողանա վերլուծել և համադրել տարբեր տեսական և կիրառական հոգեբանական տվյալներ
6. կարողանա հոգեբանական գիտելիքների շրջանակներում կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ:

Դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողը ձեռք կբերի հետևյալ կոմպետենցիաները.

<u>Ա)Ընդհանրական կոմպետենցիաներ</u>

Գործիքային կոմպետենցիաներ (ԳԿ)՝

<u>ԳԿ1</u> վերլուծելու և սինթեզելու ունակություն,

<u>ԳԿ4</u> մասնագիտական ոլորտի գիտելիքների հիմունքներ,

Համակարգային կոմպետենցիաներ (ՀԳԿ)՝

<u>ՀԳԿ1</u> գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն,

<u>ՀԳԿ3</u> սովորելու ունակություն,

<u>ՀԳԿ8</u> ինքնուրույն աշխատելու ունակություն,

<u>Բ)Առարկայական (մասնագիտական) կոմպետենցիաներ (ԱԿ)</u>

<u>ԱԿ2</u> հստակ հաղորդել ստացված հենքային գիտելիքները,

<u>ԱԿ4</u> ցուցաբերել առարկայի ընդհանուր կառուցվածքի և առանձին մասերի միջև կապերի իմացություն,

<u>ԱԿ6</u> կիրառել տվյալ առարկային բնորոշ մեթոդները,

<u>ԱԿ14</u> տիրապետեն տվյալ մասնագիտական մակարդակում պահանջվող կոմպետենցիաներին:

5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների[3].

---

[2] http://www.vsu.am/karg/ararkayakan-nkaragir-17.pdf
Լրացվում է «Առարկայի նկարագրի մշակման ռազմավարության» կոմպետենցիաների ցանկին համապատասխան:

[3] Նշվում է, թե տվյալ դասընթացի յուրացման, ամփոփման արդյունքում ձեռքբերված գիտելիքները,

«Կազմակերպչական վարքագիծ» դասընթացից ձեռք բերված գիտելիքներն և հմտությունները շրջանավարտը կարող է կիրառել հոգեբանական, մանկավարժական գործունեության ընթացքում, նաև ասպիրանտուրայում կրթությունը շարունակելու և բնագավառում գիտական հետազոտություններ կատարելու նպատակով:

6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը

Չափանիշ	Առկա ուսուցման համակարգ	Հեռակա ուսուցման համակարգ
Դասընթացի ընդհանուր աշխատատարություն		3 կրեդիտ/90 ժամ

Աշխատանքի տեսակը	ժամաքանակ	ժամաքանակ
Դասախոսություն		6
Գործնական աշխատանք		6
Ինքնուրույն աշխատանք		78
Ընդամենը		90
Ստուգման ձևը ընթացիկ քննություններ		ստուգարք

7. <u>Ուսումնական աշխատանքների տեսակները</u>[4] .
   - **Դասախոսությունը** դասախոսի կողմից դասընթացի ծրագրի շրջանակներում գիտական-տեղեկատվական թեմայի վերաբերյալ տրամաբանորեն կառուցված, հետևողական ու պարզ խոսքի շարադրանքն է, որի նպատակն է ուսանողին տալ համապարփակ գիտելիքներ: Դասախոսը վերլուծում, մեկնաբանում է թեմայի առավել կարևոր, դժվար ընկալելի, հանգուցային հարցերը: Դասախոսությունը ուսանողի առջև ուրվագծվող գիտական մի ճանապարհ է, որը նա կարող է միայն անցնել գիտական գրականության ընթերցանության, ուսումնական բնույթի այլ պարապմունքների և ինքնուրույն կատարած աշխատանքների շնորհիվ: Դասախոսը պետք է խթանի ուսանողի ակտիվ իմացաբանական գործունեությունը, նպաստի նրանց ստեղծագործական մտածողության ձևավորմանը: Ուսանողը նույնպես պետք է լինի դասախոսության ակտիվ մասնակից: Ուսանողը դասախոսությանը ներկայանալուց առաջ պետք է ծանոթացած լինի տվյալ դասին ներկայացվող թեմային, որպեզի կարողանա մասնակցել ուսումնական գործընթացին:
   - **Գործնական աշխատանքների** ժամանակ ուսանողը կատարում է լսարանային աշխատանք՝ դասախոսի անմիջական ղեկավարման ներքո: Գործնական պարապմունքները անցկացվում են գործնական խնդիրների լուծման, առաջադրանքների իրականացման, թեստերի, իրավիճակային վերլուծությունների,

---

հմտությունները և կարողությունները աշխատաշուկայի որ բնագավառներում և ոլորտներում կարող է շրջանավարտը կիրառել

[4] Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

գործարար խաղերի, խմբային աշխատանքների, տնային առաջադրանքների, ուղեղային գրոհների, ինտերակտիվ ուսուցման միջոցով՝ տեսական գիտելիքները կիրառելու, գործնական ունակությունների և հմտությունների ձեռքբերման և ամրապնդման նպատակով: Դասախոսն առաջադրում է գործնական պարապմունքների թեման, նպատակը, խնդիրները, այն հարցերը, որոնք պետք է լուծել գործնական պարապմունքի ընթացքում, գործնական պարապմունքի անցկացման մեթոդները և պատասխանում է ուսանողների տված հարցերին:
համառոտագրումից հետո պետք է կազմել պլան՝ բանավոր պատասխանի համար, ապա մտածել նյութի բովանդակությանհարցադրումների և պատասխանների մասին:

- **Ինքնուրույն աշխատանքը** ուսանողների ուսումնական, գիտահետազոտական աշխատանքն է, որն իրականացվում է դասախոսի առաջադրանքով և մեթոդական ղեկավարությամբ, բայց առանց նրա անմիջական ղեկավարության:

Ինքնուրույն աշխատանքի տեսակներն են[5]՝

- <u>Ռեֆերատ</u> – ուսանողների ինքնուրույն գրավոր, որտեղ ուսանողը շարադրում է որևէ հարցի կամ թեմայի էությունը՝ հենվելով գրական աղբյուրների վրա (դասագրքեր, ձեռնարկներ և այլն):
- <u>Կլոր սեղան</u> – ինքնուրույն աշխատանքի ձևին բնորոշ է թեմատիկ բանավեճի համադրումը խմբային աշխատանքի հետ:
- <u>Հարցի նախապատրաստման մոդել</u> –կամավորության սկզբունքով ընտրված ուսանողն իր նախընտրած հակիրճ ձևով նախապատրաստում է տվյալ առարկայից քննության կամ ստուգարքի հարցերի իր պատասխանների փաթեթը: Քննությունից (ստուգարքից) 1 շաբաթ առաջ նա հանձնում է փաթեթը դասախոսին, որը ստուգում է այդ նյութերը և որոշում դրանց համապատասխանությունը տվյալ առարկայի բովանդակությանը:
- <u>Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում</u> – նոր տեղեկատվական տեխնոլոգիաները կարող են օգտագործվել հետևյալ նպատակներով՝ համացանցում անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնման համար, երկխոսություն համացանցում, թեմատիկ ցանցային էջերի օգտագործում:
- <u>Աշխատանքային տետր</u> – նախատեսված է ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքների համար և թույլ է տալիս գնահատել ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանն ուսանողների կողմից:
- <u>Զեկույց</u> – որևէ գիտական կամ հետազոտական թեմայի շուրջ կատարած եզրակացությունների, ստացած արդյունքների ներկայացում ուսանողի կողմից:

8. **Դասավանդման մեթոդներն են**՝[6] հիմնահարցային դասախոսություն, դասախոսություն-երկխոսություն, դասախոսություն-քննարկում, *թեմատիկ սեմինար*, սեմինար-բանավեճ, գործնական աշխատանք՝ անհատական աշխատանք, գործնական աշխատանք՝ խմբային աշխատանք, ուսուցում գործողությամբ (action learning), իրավիճակային խնդիրների վերլուծություն, գործարար խաղեր….

9. **Ուսումնառության մեթոդներն են**[7]՝ մտքերի քարտեզագրում, թիմային քննարկում, իրադրությունների վերլուծություն, աղյուսակների և դասակարգման համեմատման և համակարգման սխեմաների կազմում, փորձի/հետազոտության արդյունքների վերաբերյալ եզրակացության ներկայացում….

---

[5] Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:
[6] Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:
[7] Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը՝ ըստ բաժինների և թեմաների[8].

հ/հ	Թեմա (բաժին)	Ուսումնական աշխատանքի ժամաքանակն ըստ տեսակների				
		դասախոսություն	սեմինար պարապմունք	գործնական աշխատանք	լաբորատոր աշխատանք	ինքնուրույն աշխատանք
1.	Թեմա 1 Կազմակերպչական վարքագծի առարկան, մեթոդները, կառավարման տեսությունները	2		2		10
2.	Թեմա 2 Խմբային վարքի դինամիկան և օրինաչափությունները	2		2		10
3	Թեմա 3. Թիմային աշխատանքի մոդելները	2		2		10
4	Թեմա 4. Խմբային էֆեկտներ :	2				5
5	Թեմա 5 Կոմունիկացիան կազմակերպությունում	2		2		15

6	**Թեմա 6 Կազմակերպչական մշակույթ**	2		2		10
7	**Թեմա 7 Կազմակերպչական կոնֆլիկտներ**	2				10
8	**Թեմա 8. Լիդերությունը կազմակերպությունում**	2		2		10
9	**Թեմա 9. Մոտիվացիան կազմակերպությունում**	4		2		10
10	**Թեմա 10. Կազմակերպության զարգացման փուլերը**	2		2		10
ԸՆԴԱՄԵՆԸ						

11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ

h/h	Անվանումը/հեղինակ	Հրատարակության տարի
Պարտադիր գրականություն (ՊԳ)		
1.	З. Занковский ,, Организационная психология,,	
2.	Аширова ,, Организационная психология,,	

3	Крылов ,, Психология Менеджмента,,	
4		
Լրացուցիչ գրականություն(ԼԳ)		
1.		
2.		
Համացանցային տեղեկատվական պաշարներ (ՀՏՊ)/ Էլեկտրոնային աղբյուրներ (ԷԱ)		
1.	Руденко А. Психология в схемах и таблицах Феникс 2020	
2.	www.koob.ru	

12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ

12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	*Թեմա*	Ուսումնասիրվող հարցեր	*Ժամաքանակ*	Գրականություն[9]
1.	**Թեմա 1. Կազմակերպությունը որպես կազմակերպչական հոգեբանության առարկա**	Կազմակերպության սահմանում, տեսակներ, վերլուծության մակարդակներ	2	З. Занковский
2.	**Թեմա 2. Խումբը, որպես կազմակերպության կառուցվածքային բաղադրիչ, հոգեբանական բնութագիրը**	Խումբ, խմբի դասակարգումներ, խմբային դինամիկայի օրինաչափություններ	2	З. Занковский
3	**Թեմա 3 Թիմային արդյունավետ**	Թիմ, թիմերի կազմակերպման	2	Аширова

[9] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

	գործունեության մոդելներ	օրինաչափություններ։		
4	Թեմա 4. Կազմակերպության կազմավորման, դինամիկայի և կազմալուծման օրինաչափությունները	Կազմակերպություն, անձի ներգրավման փուլերը	2	Аширова
5	Թեմա 5 Կազմակերպչական կոմունիկացիայի օրինաչափությունները	Հաղորդակցման պերցեպտիվ, կոմունիկատիվ և ինտերակտիվ կողմերը	2	З. Занковский
6	Թեմա 6. Կազմակերպչական մշակույթ	Կազմակերպչական մշակույթի բաղադրիչները, զարգացման օրինաչափությունները, գործառույթները	2	З. Занковский
7	Թեմա 7. Կազմակերպչական կոնֆլիկտներ	Կոնֆլիկտների առաջացման պատճառները, զարգացման փուլերը, հանգուցալուծման եղանակները	2	Аширова

8	**Թեմա 8. Մոտիվացիան կազմակերպությունում**	Մոտիվացիայի բովանդակային և պրոցեսուալ տեսություններ:	4	З. Занковский
9	**Թեմա 9. Լիդերությունը կազմակերպությունում**	Լիդեր և ղեկավար՝ համեմատական վերլուծություն	2	З. Занковский

12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	*Թեմա*	Ուսումնասիրվող հարցեր	*Ժամաքանակ*	Ստուգման ձևը	Գրականություն[10]
1.	**Թեմա 1 Կազմակերպչական վարքի վերլուծության մակարդակները**	Հոգեկան հասկացության տարբեր սահմանաումներ և մեկնություններ	2	զեկույց	
2.	**Թիմբիլդինգ, օրինաչափություններ**		2	քարտեզագրում	
	Թեմա 3. Կազմակերպության զարգացմա փուլերը		2	սխեմաներ	

	Թեմա 4. Խմբային դինամիկան, գործառույթները		2	սխեմաներ	
	Թեմա 5 Խմբային էֆեկտներ		4	Մշակում, զեկույց, խմբային պրոյեկտ	
	Թեմա 6. Կոմունիկացիան կազմակերպությունում		2	Զեկույց , քարտեզագրում	
	Թեմա 7. Մոտիվացիայի տեսություններ		2	Սխեմա, զեկույց	
	Թեմա 8. Կազմակերպչական կոնֆլիկտներ		2	Սխեմա, զեկույց	
	Թեմա 9. Լիդերության հոգեբանական բնութագիրը		2	Սխեմա, զեկույց	
	Թեմա 10. Կազմակերպչական մշակույթ		2	Սխեմա, զեկույց	

12.3. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Ինքնուրույն աշխատանքի թեմաները	Ուսումնասիրվող հարցեր	Աշխատանքի տեսակը[11]	Ներկայացման ժամկետները	Ստուգման ձևը	Գրականություն[12]
1.	Կազմակերպչական կոնֆլիկտներ		ռեֆերատ		Բնավոր ստուգմ	
2.	Մոտիվացիայի տեսություններ		զեկույց		Գրավոր թեստավորում	
3.	Բրենդի կազմակերպչական մշակույթ		սահիկաշար		Զեկուցների քնարկում	

13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում[13]

Ռեսուրսի անվանումը	Ռեսուրսի անվանումը, քանակը, նկարագրությունը (անհրաժեշտության դեպքում)
Լսարան (հատուկ կահավորմամբ)	Համակարգչային լսարան

[13] Նշվում են սարք-սարքավորումների, համակարգչային ծրագրերի նկարագրությունները և քանակը, որոնք անհրաժեշտ են տվյալ դասընթացի ուսումնական գործընթացը կազմակերպելու համար

14. Գնահատում

Համալսարանում գործում է բակալավրիատի, մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոնային համակարգ, որի կիրառկման հիմնական նպատակներն են՝

- կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, ապահովել գիտելիքների համակողմանի ստուգում, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը,
- իրականացնել ինքնուրույն առաջադրանքների, ընթացիկ ստուգումների (ստուգարքներ և քննություններ), ուսումնական գործընթացի այլ բաղադրիչների հաշվառում հետադարձ կապի արդյունավետ մեխանիզմների ներմուծման միջոցով՝ ի նպաստ ուսումնառության գործընթացի բարելավման:

Համալսարանում գնահատման գործընթացը կանոնակարգվում է համաձայն գործող կարգի[14]:

14.1. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝

- ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասերին հաճախումների հաշվառման միջոցով՝առավելագույնը 20 միավոր,
- գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

14.2. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.

Դասընթացն ամփոփվում է քննությամբ

Քննությամբ ամփոփվող դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի 2 քննության

[14]«Վանաձորի Հ. Թումանյանի անվան պետական համալսարան» հիմնադրամի ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման և հաշվառման կանոնակարգ» (ընդունված ՎՊՀ-ի գիտական խորհրդի կողմից 30.062022թ.),

14.3. Հարցաշար

Հարցաշար

Հարցաշար

Թեմա 1

Կազմակերպչական հոգեբանության հետազոտության օբյեկտը, առարկան, մեթոդները

1. Ի՞նչ է կազմակերպությունը:
2. Որո՞նք են կազմակերպության դերային հատկանիշները:
3. Ըստ Տեսկոնի՝ մարդկանց խմբավորումը որպեսզի համարվի կազմակերպություն ի՞նչ պահանջներ պետք է բավարարի:
4. Կազմակերպությունները պայմանականորեն քանի՞ տիպի են բաժանվում:
5. Ըստ կատարած գործառույթի կազմակերպությունները ի՞նչ տեսակների են բաժանվում:
6. Ըստ իրականացվող նպատակների քանակի կազմակերպությունները ի՞նչ տեսակների են բաժանվում:
7. Կազմակերպությունները ի՞նչ գործառույթներ են իրականացնում:
8. Կազմակերպչական հոգեբանությունը զարգացման քանի՞ էտապներ է անցել, որոնք են դրանք:
9. Ե՞րբ է կազմակերպչական հոգեբանությունը ճանաչվել որպես ինքնուրույն գիտություն:
10. Ե՞րբ է սկսվել կազմակերպչական հոգեբանության, որպես գիտության կայացումը:
11. Ի՞նչ է ուսումնասիրում կազմակերպչական հոգեբանությունը:
12. Ո՞րն է կազմակերպչական հոգեբանության ուսումնասիրության օբյեկտը:
13. Ո՞րն է կազմակերպչական հոգեբանության ուսումնասիրության առարկան:
14. Որո՞նք են այս գիտաճյուղի խնդիրները:
15. Որո՞նք են կազմակերպչական հոգեբանության հետազոտության մեթոդները:
16. Ո՞րն է ընդգրկված դիտումը:
17. Ի՞նչ է իրենից ներկայացնում ավանդական փաստաթղթային վերլուծությունը:
18. Ի՞նչ է իրենից ներկայացնում որակական փաստաթղթային վերլուծությունը:
19. Ըստ գործառույթի քանի՞ տեսակ հարցեր են լինում:
20. Ըստ կառուցվածքի քանի՞ տեսակ հարցեր են լինում:

Թեմա 2

Կառավարման դպրոցները

1. Ի՞նչ է կառավարումը:
2. Որո՞նք են կառավարման դպրոցները:
3. Ե՞րբ է առաջացել գիտական կառավարման դպրոցը:
4. Ովքե՞ր են գիտական կառավարման դպրոցի հիմնադիրները:
5. Ո՞ր աշխատության հրատարակման հետ է կապված գիտական դպրոցի ձևավորումը:
6. Որո՞նք են Թեյլորի կողմից առաջարկված գիտական կառավարման սկզբունքները:
7. Ե՞րբ է առաջացել կառավարման վարչական դպրոցը:
8. Ովքե՞ր են եղել կառավարման վարչական դպրոցի հիմնադիրները:
9. Որո՞նք են Ֆայոլի կողմից առաջարկված կառավարման 14 սկզբունքները:

10. Ինչպիսի՞ համակարգի մասին գաղափար առաջարկեց Մաքս Վեբերը:
11. Բյուրոկրատական կազմակերպությունը ինչպե՞ս է բնութագրվում:
12. Ե՞րբ է առաջացել մարդկային հարաբերությունների դպրոցը:
13. Ինչպիսի՞ փորձեր անցկացրեց Էլթոն Մայոն, ինչպե՞ս էր այն կոչվում:
14. Ե՞րբ է առաջացել կառավարման քանակական մեթոդների դպրոցը:
15. Ո՞րն է քանակական մեթոդների դպրոցի հիմնական բնութագիրը:
16. Ովքե՞ր են քանակական մեթոդների դպրոցի ներկայացուցիչները:

Թեմա 3

Կառավարման մոդելները

1. Ի՞նչ է կառավարման մոդելը:
2. Քանի՞ տեսակի մոդելներ են առանձնացնում:
3. Ինչպիսի՞ գործոններով ձևավորվեց կառավարման ճապոնական մոդելը:
4. Ինչպե՞ս կարելի է բնութագրել կառավարման ամերիկյան մոդելը:
5. Ինչո՞վ են պայմանավորված կառավարման ամերիկյան մոդելի առանձնահատկությունները:

Թեմա 4

Խմբեր, խմբային գործունեության օրինաչափությունները

1. Ի՞նչ է խումբը:
2. Որո՞նք են խմբի բնութագրիչները:
3. Ըստ խմբում ներգրավված մարդկանց քանակի, խմբերը քանի՞ տեսակի են լինում:
4. Խմբերի ի՞նչ տեսակներ են առանձնացնում:
5. Որո՞նք են ռեֆերենտային խմբերը:
6. Որո՞նք են ոչ ռեֆերենտային խմբերը:
7. Որո՞նք են հակառեֆերենտային խմբերը:
8. Որո՞նք են պրեստիժային խմբերը:
9. Որո՞նք են հակասոցիալ խմբերը:
10. Որո՞նք են խմբերի զարգացման փուլերը:

Թեմա 5

Խմբային էֆեկտներ

1. Ի՞նչ է նշանակում խմբային էֆեկտ:
2. Ինչպիսի՞ խմբային էֆեկտներ են առանձնացվում:
3. Ի՞նչ է խմբային փասիվիտացիան:
4. Ո՞րն է ռինգելմանի էֆեկտի առանձնահատկությունը:
5. Ի՞նչ է ինգիբացիայի էֆեկտը:
6. Ո՞րն է սիներգիայի էֆեկտի առանձնահատկությունը:
7. Ի՞նչ է իրենից ներկայացնում կոնֆորմիզմի էֆեկտը:
8. Ո՞րն է իմիտացիայի էֆեկտը:
9. Ի՞նչ է իրենից ներկայացնում հալոյի կամ լուսապսակի էֆեկտը:
10. Ի՞նչ է իրենից ներկայացնում բումերանգի էֆեկտը:
11. Ո՞րն է մենք և նրանք էֆեկտի առանձնահատկությունը:

Թեմա 6

Թիմային արդյունավետ աշխատանքի մոդելները

1. Որո՞նք են արդյունավետ թիմային աշխատանքի բնութագրիչները:
2. Թիմային արդյունավետ աշխատանքի քանի՞ մոդել է առանձնացվում, որո՞նք են դրանք:
3. Ե՞րբ է ստեղծվել GRPI մոդելը:
4. Ինչու՞ է այս մոդելը կոչվել GRPI մոդել:
5. Ե՞րբ է ստեղծվել Կատցենբախի և Սմիթի մոդելը:
6. Քանի՞ գործոններ են կարևորվում Կատցենբախի և Սմիթի մոդելում:
7. Ե՞րբ է ձևավորվել 7T մոդելը:
8. Ինչի՞ համար այն կոչվեց 7T մոդել:
9. Ե՞րբ է ձևավորվել Լաֆաստոյի և Լարսոնի մոդելը:
10. Ի՞նչ գաղափարներ էր առաջարկում Լաֆաստոյի և Լարսոնի մոդելը:
11. Ե՞րբ է ձևավորվել Հեքմանի մոդելը:
12. Ի՞նչ գաղափարներ էր առաջարկում Հեքմանի մոդելը:
13. Ե՞րբ է ձևավորվել Լենցիոնի <<Թիմի հինգ դիսֆունկցիաները>>մոդելը:
14. Որո՞նք են Լենցիոնի 5 դիսֆունկցիաները:

Թեմա 7

Աշխատակազմի մոտիվացման հիմնական տեսությունները

1. Ի՞նչ է մոտիվը:
2. Ի՞նչ է մոտիվացիան
3. Ո՞րն է մոտիվի կառուցվածքը:
4. Մոտիվացման տեսությունների ի՞նչ ուղղություններ են առանձնացնում:
5. Որո՞նք են աշխատակազմի մոտիվացման հիմնական տեսությունները:
6. Ի՞նչ գաղափարի վրա է հիմնված Մասլոուի պահանջմունքների բուրգը:
7. Որո՞նք են Մասլոուի տեսության հիմնական գաղափարները:
8. Մասլոուն ինչպիսի՞ պահանջմունքներ էր առանձնացնում:
9. Ալդելֆերի ERG տեսությունը պահանջմունքների քանի՞ խումբ էր առանձնացնում:
10. Ըստ Ալդելֆերի կարիքների հիերարխիան ի՞նչ է արտացոլում:
11. Ինչու՞ կոչվեց ERG տեսություն:
12. Որո՞նք են ERG տեսության հիմնական սկզբունքները:
13. Ի՞նչ գաղափարներ էր առաջարկում Հերցբերգի տեսությունը:
14. Քանի՞ գործոններ էր առանձնացվում Հերցբերգի տեսությունում:
15. Ինչո՞վ է տարբերվում Մակքլելանդի տեսությունը Մասլոուի տեսությունից:
16. Մակքլելանդի տեսությունում քանի՞ պահանջմունքներ են առանձնացվում:
17. Ո՞րն է Դուգլաս Մակգրեգորի տեսությունը:
18. Ինչու՞ կոչվեց XY տեսություն:
19. Ինչի՞ վրա է հիմնված Օուչի տեսությունը:
20. Ի՞նչ գաղափարներ էր առաջ քաշվում Օուչի տեսությունում:

Թեմա 8

Կոմունիկացիան կազմակերպությունում

1. Ի՞նչ է կոմունիկացիան:
2. Որո՞նք են կոմունիկացիայի բաղադրիչները:
3. Որո՞նք են հաղորդակցման կողմերը:
4. Կոմունիկացիայի կոմունիկատիվ կողմը ի՞նչ է իրենից ներկայացնում:
5. Կոմունիկացիայի ինտերակտիվ կողմը ի՞նչ է իրենից ներկայացնում:
6. Որո՞նք են ինտերակցիայի բաղադրիչները:

7. Ի՞նչ է իրենից ներկայացնում հաղորդակցման պերցեպտիվ կողմը:
8. Որո՞նք են պերցեպտիվ կողմի մեխանիզմները:
9. Հաղորդակցման քանի՞ տեսակ են առանձնացնում:
10. Ի՞նչ է իրենից ներկայացնում ոչ վերբալ հաղորդակցումը:
11. Հաղորդակցման քանի՞ դիրքեր են առանձնացվում, որոնք են դրանք:
12. Ի՞նչ է իրենից ներկայացնում իդենտիֆիկացիայի մեխանիզմը:
13. Ի՞նչ է իրենից ներկայացնում ստերիոտիպիզացիայի մեխանիզմը:
14. Ի՞նչ է իրենից ներկայացնում էմպատիայի մեխանիզմը:
15. Ի՞նչ է իրենից ներկայացնում ռեֆլեքսիայի մեխանիզմը:
16. Ի՞նչ է իրենից ներկայացնում ատրակցիայի մեխանիզմը:
17. Ի՞նչ է իրենից ներկայացնում կաուզալ ատրիբուցիայի մեխանիզմը:
18. Ի՞նչ է իրենից ներկայացնում պրոյեկցիայի մեխանիզմը:

Թեմա 9

Կոնֆլիկտները կազմակերպությունում

1. Ի՞նչ է կոնֆլիկտը:
2. Որո՞նք են կոնֆլիկտի առաջացման պատճառները:
3. Որո՞նք են կոնֆլիկտի հասունացման դեպքում գործողությունների ալգորիթմները:
4. Որո՞նք են կոնֆլիկտը լուծելու արդյունավետ ուղիները:
5. Ի՞նչ են իրենցից ներկայացնում կոնֆլիկտի առաջացման շրջանները:
6. Որո՞նք են կոնֆլիկտի առաջացման շրջանները:
7. Ո՞րն է նախակոնֆլիկտային շրջանը:
8. Ո՞րն է օբյեկտիվ կոնֆլիկտային շրջանը:
9. Ո՞րն է իրազեկող կոնֆլիկտային շրջանը:
10. Ո՞րն շրջանն է բաց կոնֆլիկտային փոխգործակցության սկիզբը:
11. Ո՞րն է բաց կոնֆլիկտի զարգացման շրջանը:
12. Ո՞րն է հետկոնֆլիկտային շրջանը:
13. Կոնֆլիկտները քանի՞ տեսակի են լինում:
14. Որո՞նք են ներանձնային կոնֆլիկտները:
15. Որո՞նք են ներանձնային կոնֆլիկտների առաջացման աղբյուրները:
16. Որո՞նք են ներանձնային կոնֆլիկտների առաջացման պատճառները:
17. Որո՞նք են միջանձնային կոնֆլիկտները:
18. Որո՞նք են միջանձնային կոնֆլիկտների առաջացման աղբյուրները:
19. Որո՞նք են միջանձնային կոնֆլիկտների տեսակները:
20. Որո՞նք են միջանձնային կոնֆլիկտների գործառույթները:
21. Ի՞նչ է իր մեջ ներառում կառուցողական գործառույթը:
22. Որո՞նք են միջխմբային կոնֆլիկտների առաջացման պատճառները:
23. Ի՞նչ է իրենից ներկայացնում ներխմբային կոնֆլիկտը:
24. Որո՞նք են ներխմբային կոնֆլիկտների առաջացման պատճառները:
25. Որո՞նք են կազմակերպությունում կոնֆլիկտների առաջացման հիմնական պատճառները:
26. Ըստ բովանդակության կոնֆլիկտները քանի՞ տեսակի են լինում:
27. Ի՞նչ է իրենից ներկայացնում կոնստրուկտիվ կոնֆլիկտը:
28. Ի՞նչ է իրենից ներկայացնում դեստրուկտիվ կոնֆլիկտը:
29. Որո՞նք են կազմակերպությունում կոնֆլիկտի առաջացման օբյեկտիվ պատճառները:

30. Որո՞նք են կազմակերպությունում կոնֆլիկտի առաջացման սուբյեկտիվ պատճառները:

Գնահատման չափանիշները[15].

- Տեսական գիտելիքները… 0-20՝. 0-7 անբավարար, 8 – 12՝ վերարտադրում է, 13-17՝ ինքնուրույն եզրակացություններ է անում, 18 -20՝ համեմետական վերլուծում է և համադրում տվյալները:
- Գործնական աշխատանքները՝ 8 – 12 օգտվել է դասախոսական տեքստից, 13- 17՝ օգտվել է հիմնական գրականությունից, օգտվել է լրացուցիչ գրականությունից, 18 -20՝ ցուցաբերել է կրետաիվ մոտեցում:
- Ինքնուրույն աշխատանքը…բավարար՝ տեքստի մշակում է, լավ՝ մի քանի աղբյուրից կատարել է վերլուծություն, գերազանց՝ ընդհանրացումներ է արել և օրինաչափություններ դուրս բերել:

15

«ՎԱՆԱՁՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳԻՐ

Մասնագիտություն՝ 041301.00.6 Կառավարում

/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝. 041301.01.6 Կառավարում /ըստ ոլորտի/

/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝ ______________բակալավր________________

/բակալավր, մագիստրատուրա/

Վանաձոր 2023

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	Էիկ/բ-180 Կազմակերպչական վարքագիծ			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	3 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	2-րդ տարի, 2րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	12	Դասախոսություն	6
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	6
	Ինքնուրույն	78		
	Ընդամենը	90		
Ստուգման ձևը	ՍՏՈՒԳԱՐՔ			
Դասընթացի նպատակը	Ձևավորել պատկերացում կազակերպչական վարքի հոգեբանական կառուցվածքային միավորների վերաբերյալ, խմբային վարքի օրինաչափությունների վերաբերյալ, Կազմակերպության զարգացման փուլերի և հոգեբանական այլ բնութագրիչների վերաբերյալ			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. ***Գիտելիք*** *Գիտենա « Կազմակերպչական հոգեբանություն» առարկայի տեսական հիմքերը, գիտական կատեգորիալ ապարատը, հոգեկան երևույթների նորմայի և դրսևորման օրինաչափությունները, խմբային վարքի օրինաչափությունների, դինամիկայի , կոնֆլիկտների և մոտիվացվածության պատճառները;* ***Հմտություն*** *Կիրառի տեսական գիտելիքները պրակտիկայում՝ վերլուծի և համադրի տվյալները, ընդհանրացնի հարակից մասնագետների ախտորոշումները:* ***Կարողունակություն*** *Կարողանա բնութագրել կազմակերպչական գործունեության տարբեր բաղադրիչների հոգեբանական հիմքմերը, կատարել ինքնուրույն ուսումնասիրություններ,*			

	ներկայացնել զեկույցներ:
Դասընթացի բովանդակությունը	Թեմա 1 Կազմակերպությունը որպես կազմակերպչական հոգեբանության ուս. առարկա Թեմա 2 Խումբը որպես կազմակերպության կառուցվածքային միավոր, հոգեբանական բնութագիրը, գործառույթներ
	Թեմա 3 **Կազմակերպության զարգացման փուլերը**
	Թեմա 4 Թիմային արդյունավետ աշխատանքի մոդելները
	Թեմա 5 Կոմունիկացիան կազմակերպությունում
	Թեմա 6 **Կազմակերպչական մշակույթ**
	Թեմա 7 **Կազմակերպչական կոնֆլիկտներ**
	Թեմա 8 **. Մոտիվացիան կազմակերպությունում**
	Թեմա 9 **Լիդերություն և ղեկավարություն**
	Թեմա 10**. Կազմակերպչական բանակցություններ**
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	**0-7 անբավարար** **8-12 բավարար՝ նյութը վերարտադրում է դասախոսական տեքստի սահմաններում** **13-17 լավ՝ Նյութը վեր է լուծում, համադրում տվյալներ** **18-20 գերազանց՝ Եզրահանգումներ է անում և հիմնավորում գիտական փաստերով:**
Գրականություն	Պարտադիր- Զ. Զանկովսկի, Կ. Աշիրովա